

Jenni Piippo

**VERKOTTUMINEN SOSIAALISESSA MEDIASSA JA
TYÖLLISTYVYYS**

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
TIETOJENKÄSITTELYTIETEIDEN LAITOS
2014

TIIVISTELMÄ

Piippo, Jenni

Verkottuminen sosiaalisessa mediassa ja työllistyvyys

Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, 2014, 30 s.

Tietojärjestelmätiede, kandidaatintutkielma

Ohjaaja: Moilanen, Panu

Sosiaalinen media on suosionsa myötä levittäytynyt yhä isommaksi osaksi jokapäiväistä elämää, ja eri verkkoyhteisöpalveluiden merkitys yksilöiden välisenä vuorovaikutuskanavana on kasvanut. Verkkoyhteisöpalveluilla on nykyään oma vaikutuksensa yksilön elämään myös työllistyvyyden kannalta. Tämä kandidaatintutkielma käsittelee verkottumista sosiaalisessa mediassa ja aihealueen suhdetta yksilön työllistyvyyteen. Tutkielmassa keskitytään käsittelemään tiedonkulkua sosiaalisessa mediassa ja sen erityispiirteitä, sekä vertaillaan keskenään verkkoympäristön sosiaalisia suhteita ja reaaliaikaisen vuorovaikutussuhteita. Lisäksi havainnoidaan näiden sosiaalisten suhteiden ja tiedonkulun mahdollisia vaikutuksia yksilön työllistyvyyteen.

Tärkeimpänä havaintona tässä tutkielmassa havaittiin sosiaalisen median tehokkuus tiedonvälittäjänä. Sosiaalisella medialla on suosionsa ansiosta hyvät edellytykset toimia tehokkaana tiedonvälityskanavana, ja tietoa voi sen palveluiden avulla levittää helposti laajallekin verkostolle sijainnista riippumatta. Sosiaalinen media mahdollistaa myös laajempien sosiaalisten verkostojen ylläpidon helposti ja kustannustehokkaasti. Näiden tekijöiden ansiosta sosiaalisella medialla on hyvä edellytykset toimia varsinkin tulevaisuudessa yhä tärkeämpänä osana myös rekrytointiprosessia.

Asiasanat: sosiaalinen media, verkottuminen, verkosto, työllistyvyys, työllistyminen, verkkoyhteisöpalvelu

ABSTRACT

Piippo, Jenni

Networking in Social Media and Employability

Jyväskylä: University of Jyväskylä, 2014, 30 p.

Information Systems, Bachelor's Thesis

Supervisor: Moilanen, Panu

Social media has become increasingly popular and a natural part of everyday life, and different online social networking sites play a significant role as a new interaction channel between individuals. Nowadays online social networking sites can also be related to individual's employability. This bachelor thesis deals with networking in social media and its impacts on employability. This study focuses on exploring the information flow in social media and its special features and also compares social relations in virtual environment and in the real world. In addition these online social relations and information flow are considered as a part of individual's employability.

The most important finding in this study was the effectiveness of social media as an information channel. Social media has a high potential to be an effective information channel due to its popularity and special characteristics that allow the information to be spread to a large group of people regardless of their location. Social media allows also maintaining of larger networks easily and cost-effectively. Due to these characteristics social media has good prospects to be even more important part of a recruitment process in the future.

Keywords: social media, networking, network, employability, employment, online social networking site

KUVIOT

KUVIO 1 Vahvat ja heikot siteet.....	12
KUVIO 2 Rakenteelliset aukot.....	14

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	2
ABSTRACT	3
KUVIOT	4
SISÄLLYS.....	5
1 JOHDANTO.....	6
2 VERKOTTUMINEN	8
2.1 Verkottumisen käsitteitä.....	8
2.2 Sosiaalinen pääoma	10
2.3 Vahvat ja heikot siteet	11
2.4 Verkoston rakenne.....	13
3 VERKOTTUMINEN SOSIAALISESSA MEDIASSA.....	15
3.1 Sosiaalinen media ja verkkoyhteisöpalvelut	15
3.2 Sosiaalinen pääoma verkkoympäristössä	16
3.3 Verkkoympäristön siteet.....	17
3.4 Tiedonkulku sosiaalisessa mediassa	18
4 TYÖLLISTYVYYS JA VERKOTTUMINEN.....	20
4.1 Työllistyvyys käsitteenä	20
4.2 Verkottuminen ja urakehitys	21
4.3 Verkkoyhteisöpalvelut ja työllistyvyys	21
4.4 Johtopäätökset.....	23
5 YHTEENVETO JA POHDINTA	26
LÄHTEET	28

1 JOHDANTO

Sosiaalisen median suosio on kasvanut nopeasti viime vuosina, ja erilaiset verkkoyhteisöpalvelut ovat luonnollinen osa yhä useamman arkea. Sosiaalinen media on läsnä monissa arkipäivän tilanteissa, ja sen myötä yksilöille on avautunut uusi vuorovaikutuskanava (Arnaboldi, Conti, Passarella & Pezzoni, 2012). Verkkomaailmaa pidetään nykyään eräänlaisena sosiaalisena ympäristönä (Donath & Boyd, 2004). Sosiaalisen median palveluiden avulla ollaan yhteydessä tuttaviiin, jaetaan kiinnostavaa sisältöä ja keskustellaan ajankohtaisista aiheista (Lerman, 2007). Sosiaalinen media mahdollistaa tiedon nopean kulkeutumisen yksilöiden välillä, ja sen palveluiden avulla pystytäänkin tavoittamaan nopeasti suuri joukko yksilöitä paikasta riippumatta. Sosiaalisessa mediassa myös verkottuminen tapahtuu helposti ja vaivattomasti erilaisten verkkoyhteisöpalveluiden kautta. Verkkoyhteisöpalvelut ovat yhä suosittumia, ja ne mahdollistavat yksilöiden välisen kommunikoinnin helposti ja nopeasti, ja myös kustannustehokkaasti. (Garg & Telang, 2012.) Eri verkkoyhteisöpalveluilla on omia erityispiirteitään, ja tästä johtuen myös niiden käyttötavoissa on eroja (Lerman, 2007).

Verkottumisella on aiemmissa tutkimuksissa (esim. Granovetter, 1973) havaittu olevan yhteys yksilön työllistyvyyteen. Työllistyvyydellä tarkoitetaan eri sisäisistä ja ulkoisista tekijöistä muodostuvaa kokonaisuutta, joka vaikuttaa yksilön työnsaantiin sekä hänen koko työuraansa (Cedefop, 2008). Yksilöiden välillä tapahtuva vuorovaikutus lisää heidän tietämystään olemassa olevista mahdollisuuksista, ja toisensa tuntevat yksilöt voivat myös toimia suosittelijoina toisilleen. Tämä voi edistää yksilöiden työnsaantia, sillä työllistymisen on havaittu tapahtuvan usein suhteiden välityksellä (Granovetter, 1973).

Tämä tutkielma käsittelee sosiaalisen median kautta tapahtuvaa verkottumista yksilöiden välillä ja sen erityispiirteitä verrattuna perinteisempänä pidettyihin verkottumistapoihin. Aihetta lähestytään yksilön näkökulmasta. Lisäksi tutkitaan, onko sosiaalisessa mediassa tapahtuvalla verkottumisella mahdollisesti vaikutuksia yksilön työllistyvyyteen. Tutkimuksen kannalta olennaisimpina verkkoyhteisöpalveluina pidetään Facebookia ja LinkedIniä, joten verkkoyhteisöpalveluista puhuttaessa viitataan pääasiassa näihin kahteen pal-

veluun. Näiden verkkoyhteisöpalveluiden valinta on perusteltua niiden suosion ja tutkielman kannalta olennaisten erityispiirteiden vuoksi. Molemmat näistä verkkoyhteisöpalveluista ovat pääasiassa yksilöiden väliseen verkottumiseen ja kommunikointiin suunnattuja työkaluja, ja LinkedIn on lisäksi erityisesti ammattimaiseen verkottumiseen tarkoitettu kanava.

Tutkielman tarkoituksena on selventää verkottumisen erityispiirteitä sosiaalisessa mediassa sekä sen mahdollisia vaikutuksia yksilöiden työllistyvyyteen. Tutkimusongelman perusteella on muodostettu seuraavat tutkimuskysymykset:

- Mitä on verkottuminen ja kuinka se suhtautuu sosiaaliseen mediaan?
- Vaikuttaako sosiaalisessa mediassa verkottuminen yksilön työllistyvyyteen ja jos vaikuttaa, niin millä tavoin?

Tutkimus on toteutettu aiempiin tutkimuksiin pohjautuvana kirjallisuuskatsauksena. Tutkimusaineisto koostuu pääasiassa tutkimusartikkeleista, mutta myös aiheeseen liittyvästä muusta kirjallisuudesta.

Seuraavassa luvussa käsitellään verkottumista käsitteenä, ja perehdytään aiheeseen enemmän eri tutkimuksiin perustuvien teorioiden avulla. Luvussa käsitellään myös muita verkottumisen kannalta olennaisia käsitteitä. Kolmannessa luvussa näkökulmana on sosiaalinen media, eli käsitellään verkottumista sosiaalisessa mediassa ja sen erityispiirteitä, ja sovelletaan aiemmassa luvussa esiteltyjä verkottumiseen liittyviä teorioita sosiaalisen median kontekstiin. Neljäs luku käsittelee työllistymistä ja työllistyvyyttä. Luvussa määritellään olennaisimmat käsitteet, ja tutkitaan verkottumisen vaikutuksia sekä perinteisestä näkökulmasta että sosiaalisen median kautta tapahtuvana. Luvussa tehdään myös johtopäätöksiä aiempien tutkimusten tulosten perusteella. Viimeinen luku sisältää yhteenvedon, eli kerrataan tutkimuksen tulokset, ja lisäksi esitetään ideoita jatkotutkimuksille.

2 VERKOTTUMINEN

Tässä luvussa tarkastellaan yksilöiden välillä tapahtuvaa verkottumista. Aihetta lähestytään ensin määrittelemällä olennaisimmat käsitteet, jonka jälkeen tutkitaan eri teorioita verkottumiseen liittyen. Lähemmässä tarkastelussa ovat sosiaalisen pääoman käsite ja sen muodostuminen, erilaiset siteet sekä verkoston rakenne. Nämä kolme lähestymistapaa ovat yhteydessä vuorovaikutussuhteiden tuomaan hyötyyn yksilön kannalta ja vaikuttavat siihen eri tavoin.

2.1 Verkottumisen käsitteitä

Tässä tutkielmassa kahden tai useamman toimijan välille muodostuvista vuorovaikutussuhteista käytetään sanaa verkottuminen. Verkottuminen ja verkostoituminen ovat molemmat johdannaisia samasta englanninkielisestä sanasta *network* (Toivola, 2006, 17). Suomenkieliset sanat ovat merkitykseltään samankaltaisia, mutta eivät kuitenkaan täysin vastaa toisiaan. Verkostoitumiseen liittyvä käsitteistö on myös edelleen aika uutta ja vakiintumatonta, ja käsitteiden tulkinnassa on tästä syystä vaihtelua lähteestä riippuen. (Niemelä, 2002, 13; Pulkkinen, Harju & Markkanen, 2007, 7.)

Käsite verkostoituminen ymmärretään usein varsinkin arkikielessä ihmisten välisenä vuorovaikutuksena, ja verkostoitumista pidetään nykyään menestymisen kannalta yhä tärkeämpänä edellytyksenä. Verkostoitumisella viitataan muodostettuihin sosiaalisiin suhteisiin ja vuorovaikutukseen, mutta käsitettä käytetään myös yritysmaailmasta puhuttaessa. (Toivola 2006, 29.) Monien määritelmien mukaan verkostoituminen viittaa rakenteeltaan laajempiin ja selkeämpiin kokonaisuuksiin, ja esimerkiksi Pirneksen (2002, 7-10) mukaan käsite verkostoituminen viittaaakin enemmän yritysmaailmaan ja organisaatioiden väliseen toimintaan. Yhteistyö näiden toimijoiden välillä voi olla hänen mukaansa tarkastikin määriteltyä, ja verkostoitumisen yleisenä tavoitteena on ensisijaisesti tuottaa lisäarvoa yrityksen tai organisaation toiminnalle. (Pirnes, 2002, 7-10.) Tämän mukaan verkostoituminen olisi päämäärätietoista toimintaa, joka on

myös Pulkkinen ym. (2007, 7) määritelmän mukaan olennainen piirre verkostoitumisessa.

Myös verkottumisesta on käsitteenä eri tulkintoja. Niemelän (2002, 13) mukaan verkottuminen tarkoittaa pääsyä tietoverkkoihin ja uusien mahdollisuuksien käyttöönottoa. Hänen mukaansa verkottuminen viittaa perinteisesti tietotekniikan ja tietoverkkojen käyttöön, joiden merkitys nykyaikana myös yksilöiden välisessä vuorovaikutuksessa on kasvanut. (Niemelä, 2002, 13.) Pulkkinen ym. (2007, 7) mukaan verkottuminen nähdään yleisesti ottaen yhteyksien kasvattamisena, jota voi tapahtua sekä yksilö- että organisaatiotasolla. Heidän mukaansa yksittäisen toimijan eli yksilön vuorovaikutussuhteiden kasvattamisesta puhutaan verkottumisena, kun taas organisaatiotasolla samasta toiminnasta käytetään ennemmin termiä verkostoituminen, sillä silloin yhteyksien kasvattajana on yksittäisen toimijan sijaan verkko. (Pulkkinen ym., 2007, 7.) Raatikainen (1994, 30) viittaa yksittäisen toimijan vuorovaikutussuhteiden kehittymiseen käsitteellä verkkoutuminen ja verkoston kehittymiseen käsitteellä verkostuminen, mutta määrittelyidensä perusteella näiden käsitteiden voidaan katsoa viittaavan samoihin ilmiöihin, joista muissa lähteissä käytetään pääasiassa termejä verkottuminen ja verkostoituminen. Myös Toivolan (2006, 17) mukaan verkostoituminen on verkottumista laajempi käsite, mikä on yhteistä näiden käsitteiden määrittelyssä eri lähteiden välillä.

Verkostoitumiseen ja verkottumiseen liittyvät olennaisena osana käsitteet verkko ja verkosto, jotka ovat myös käsitteinä merkitykseltään hyvin samankaltaisia (Linkola, 1996, 16). Myös näiden käsitteiden määrittelyssä on vaihtelua eri lähteiden välillä. Niemelä (2002, 13) määrittelee niiden olevan "saman asian kaksi eri puolta, toinen tekninen ja toinen sosiaalinen" (Niemelä, 2002, 13). Monet lähteet eivät kuitenkaan käsittele näitä erikseen, vaan käyttävät pääasiassa käsitettä verkosto. Esimerkiksi Pulkkinen ym. (2007, 7) määrittelevät verkostoitumista käsittelevässä oppaassaan vain käsitteen verkosto, ja oppaan määritelmän mukaan verkoston voidaan katsoa olevan yhteen liittyneiden toimijoiden joukko, jolla on yhteiset tavoitteet (Pulkkinen ym., 2007, 7). Linkolan (1996, 15-16) mukaan taas verkoston tavoitteiden ei tarvitse aina olla yhtenäisiä, vaan se on nimenomaan verkkoa määrittelevä ominaisuus. Rakenteellisena eroavaisuutena verkoston ja verkon välillä on verkoston muodostuminen yhdestä tai useammasta keskenään risteävästä verkosta (Raatikainen, 1994, 28). Näiden määrittelyiden perusteella verkoston voidaan katsoa olevan rakenteeltaan verkkoa monimutkaisempi.

Tässä tutkimuksessa vuorovaikutussuhteita tarkastellaan yksittäisten toimijoiden näkökulmasta, joten tutkielmassa käytetään käsitettä verkottuminen Pulkkinen ym. (2007, 7) määritelmän mukaisesti. Lisäksi tutkittavana ilmiönä on sosiaalinen vuorovaikutus suhteessa yksilön työllistyvyyteen, jolloin kyseessä on verkkoympäristössä tapahtuva ja mahdollisesti päämäärätietoinen toiminta, mikä myös tukee osaltaan käsitteen valintaa Niemelän (2002, 13) määritelmän mukaisesti. Tutkielmassa yksilöiden välisen verkottumisen tuloksena katsotaan muodostuvan verkostoja. Yksilöiden välisistä yhteyksistä katsotaan muodostuvan laajoja kokonaisuuksia, jolloin sekä Linkolan (1996, 15-16), Raatikaisen

(1994, 28) että Toivolan (2006, 17) mukaisesti voidaan katsoa verkon sijaan muodostuvan verkostoja.

2.2 Sosiaalinen pääoma

Sosiaalisiin vuorovaikutussuhteisiin liittyy olennaisena osana käsite sosiaalinen pääoma, joka on ryhmän sisäinen ominaisuus ja muodostuu sen kyvystä toimia yhdessä (Bourdieu, 1986). Muiden pääomamuotojen tavoin myös sosiaalinen pääoma on tuottavaa, mutta muista poiketen sille ominaista ovat toimijoiden väliset suhteet. Käsitettä käytetään apuna arvioitaessa sosiaalisten suhteiden tuomaa hyötyä yksilön kannalta. Sosiaalinen pääoma on yhdistelmä eri kokonaisuuksia, joille kaikille on yhteistä sosiaalinen rakenne. Niiden tärkeänä ominaisuutena on myös kyky helpottaa yksilöiden toimia tässä rakenteessa. (Coleman, 1988.)

Coleman (1988) on määritellyt sosiaaliselle pääomalle eri muotoja. Ensimmäinen muoto koostuu velvoitteista (*obligations*) ja odotuksista (*expectations*) sosiaalisissa suhteissa. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi palveluksen luovan sekä odotuksia että velvoitteita. Palveluksen tehnyt yksilö odottaa vastavuoroista toimintaa tulevaisuudessa, eli hänelle muodostuu odotus, ja palveluksen vastaanottajalle vastaavasti muodostuu velvoite palveluksen tekemisestä. Luottamus yksilöiden välillä on olennainen osa sosiaalista pääomaa, sillä se helpottaa yksilöiden välistä toimintaa varmistessaan vastavuoroisuuden. (Coleman, 1988.)

Toinen sosiaalisen pääoman muoto on informaation kulku (*information flow*) yksilöiden välisissä sosiaalisissa suhteissa, sillä informaatio ja sen saataavuus on tärkeää yksilön toiminnan kannalta. Informaation hankkiminen vie yksilön resursseja, sillä informaation hankkimiseen käytetty aika on pois yksilön muusta toiminnasta. Näin ollen muutoinkin ylläpidettävien sosiaalisten suhteiden kautta saatu informaatio mainitaan yksilön kannalta kustannustehokkaimmaksi tavaksi, sillä näin informaation hankkiminen ei vaadi yksilöltä ylimääräisiä resursseja, vaan tulee osana muuta toimintaa. (Coleman, 1988.)

Kolmas Colemanin (1988) nimeämä sosiaalisen pääoman muoto ovat normit (*norms*). Normit voivat hänen mukaansa olla erittäin tehokas sosiaalisen pääoman muoto erityisesti niissä tapauksissa, että niihin liittyy sanktio. Tällainen esimerkki normista on esimerkiksi rikollisesta toiminnasta seuraava rangaistus. Normit toimivat tehokkaasti vain sosiaalisesti tiiviissä yhteisöissä, sillä tällaisissa rakenteissa yksilöiden välinen luottamus on vahvempi, mikä edellyttää heiltä tietynlaista, eli tässä tapauksessa normien mukaista, toimintaa. (Coleman, 1988.)

Sosiaalisen pääoman muotoihin liittyvät myös käsitteet yhdistävyys (*bridging*) ja sitovuus (*bonding*). Yhdistävyys tarkoittaa eri verkostoissa toimivien yksilöiden yhdistämistä toisiinsa, mikä laajentaa yksilön vaikutuspiiriä. Yhdistävä sosiaalinen pääoma näin ollen parantaa tietojen leviämistä eri verkostojen välillä. Sitovuus taas tapahtuu verkoston sisällä, eli sillä tarkoitetaan verkoston

sisäisten suhteiden vahvistumista. Tämä muoto on havaittavissa esimerkiksi eri etnisissä ryhmissä. Sitovan sosiaalisen pääoman on sanottu auttavan yksilöä tulemaan toimeen, mutta yhdistävän sosiaalisen pääoman mahdollistavan hänen menestymisensä. (Putnam, 2000, 22-23.) Kummassakin muodossa on etunsa, sillä yhdistävä sosiaalinen pääoma parantaa yksilön tiedonkulkua, mutta sitovan sosiaalisen pääoman voidaan katsoa parantavan luottamusta, mikä on myös hyödyllistä yksilön toiminnan kannalta (Coleman, 1988).

2.3 Vahvat ja heikot siteet

Mark Granovetterin (1973) mukaan yksilön vuorovaikutussuhteet voidaan luokitella kahteen kategoriaan, heikkoihin ja vahvoihin siteisiin. Siteiden vahvuuden määrittelyssä käytetään muuttujina aikaa, emotionaalista intensiteettiä, läheisyyttä sekä palvelusten vastavuoroisuutta. Vahvalla siteellä viitataan yksilön läheisimpiin ihmissuhteisiin, kuten esimerkiksi läheisimpiin ystäviin. Heikot siteet taas käsittävät käytännössä kaikki muut yksilön verkostoon kuuluvat tuttavat, joita ei määritellä vahvoiksi siteiksi. (Granovetter, 1973; Granovetter, 1983.)

Vahvat ja heikot siteet poikkeavat toisistaan monella tavalla. Vahvat siteet käsittävät ne henkilöt, joiden kanssa yksilö on eniten tekemisissä. Näin ollen mitä vahvempi side kahden yksilön välillä on, sitä samankaltaisempia nämä yksilöt myös ovat toisiinsa nähden. Vahvoja ja heikkoja siteitä erottaa myös halukkuus avustaa toisiaan. Yleisesti ottaen vahvat siteet ovat yksilön verkostossa niitä suhteita, joiden välityksellä tehdään heikkoja siteitä todennäköisemmin palveluksia siteen toisena osapuolena toimivalle yksilölle. (Granovetter, 1973.)

Vahvojen ja heikkojen siteiden välillä erottavana tekijänä on myös tiedonkulkua. Mitä enemmän yksilö on vuorovaikutuksessa vain vahvojen siteidensä kanssa, sitä vähemmän hänelle kulkeutuu uutta tietoa. Tämä perustuu oletukseen, että yksilön vahvat siteet ovat usein myös yhteydessä keskenään, jolloin pelkästään vahvojen siteiden välillä kulkiessaan tiedon määrä verkostossa ei juurikaan kasva. Kyky välittää uutta tietoa onkin heikkojen siteiden yksi tärkeimpiä ja hyödyllisimpiä ominaisuuksia. Tämän perusteella keskimääräisen heikon siteen poistaminen yksilön verkostosta vähentää yksilön saatavilla olevaa tietoa enemmän kuin keskimääräisen vahvan siteen menettäminen. (Granovetter, 1973.)

Välittyessään heikkojen siteiden kautta tiedolla on myös mahdollista levitä huomattavasti laajemmalle alueelle eri sosiaalisten ryhmien välillä kuin vahvojen siteiden välillä kulkiessaan. Koska vahvat siteet muodostuvat usein samankaltaisten yksilöiden välille, heikot siteet toimivat vahvoja siteitä todennäköisemmin linkkeinä eri ryhmittymien välillä. (Granovetter, 1973.) Tähän ilmiöön liittyy tärkeänä käsitteenä silta, millä tarkoitetaan ainoaa reittiä kahden pisteen välillä (Harary, Norman & Cartwright, 1965, Granovetterin 1973, s. 1364, mukaan). Tiedonkulun kannalta asiaa tarkastellessa kyseessä on siis ainoa mahdollinen reitti, jonka kautta tieto voi kulkea kahden toimijan välillä. Grano-

vetterin (1973) mukaan vahva side toimii siltana vain niissä tapauksissa, ettei sen osapuolilla ole muita vahvoja siteitä, mikä on hyvin harvinainen tilanne. Tämän perusteella yleensä kaikki siltoina toimivat siteet ovat vahvuusasteeltaan heikkoja siteitä. (Granovetter, 1973.)

Granovetterin (1973) teoriaa havainnollistetaan kuviossa 1, jossa kuvataan kahden verkoston välisiä siteitä. Vahvat siteet on merkitty yhtenäisillä viivoilla, ja heikot siteet katkoviivoilla. Tiedonkulun kannalta merkittävänä on henkilöiden A ja B välinen side. Tämän siteen poistaminen vaikuttaisi merkittävästi tiedon kulkeutumiseen toisin kuin esimerkiksi B:n ja G:n välisen siteen poistaminen, sillä informaatio heidän välillään voisi kulkea vielä joko henkilöiden F tai E välityksellä. Kuviossa heikko side henkilöiden A ja B välillä toimii myös siltana, sillä se on ainoa reitti näiden kahden verkoston välillä. Henkilöillä A ja B molemmilla on omissa verkostoissaan vahva side kaikkiin muihin verkostoon kuuluviin henkilöihin, jolloin heidän kauttaan tieto välittyy nopeasti eteenpäin koko verkostoon. Sen sijaan taas esimerkiksi side henkilöiden A ja C välillä ei täytä sillan määritelmää, sillä informaatio heidän välillään voi kulkea myös henkilön D välityksellä. Jos taas henkilöiden A ja B välillä olisi vahva side, olisi todennäköistä, että nämä kaksi verkostoa yhdistyisivät toisiinsa myös muiden henkilöiden välityksellä – käytännössä esimerkiksi henkilöllä C olisi side henkilöön B. Tämä perustuu siihen, että vahvalla siteellä samaan henkilöön yhdistyvät yksilöt linkittyvät todennäköisemmin myös toisiinsa. (Granovetter, 1973.) Tässä tapauksessa siis henkilöiden A ja B välinen vahva side ei toimisi enää siltana. (kuvio 1.)

KUVIO 1. Vahvat ja heikot siteet (mukautettu Granovetter 1973, 1365)

Granovetterin (1973) teoria osoittaa heikkojen siteiden merkityksen tiedonkulun kannalta. Heikkoja siteitä erehdytään pitämään lähtökohtaisesti usein merkityksettömämpinä verrattuna vahvoihin siteisiin, koska verrattuna vahvoihin siteisiin yksilö ei saa heikkojen siteidensä kautta yleensä yhtä paljon konkreettista hyötyä. Kuitenkin heikkojen siteiden välittämä tieto voi olla yksilön kannalta merkittävää. Yksilöiden onkin havaittu saavan huomattavan usein ratkaisevaa tietoa nimenomaan sellaisten siteiden välityksellä, joiden olemassaolon he olivat jo unohtaneet. (Granovetter, 1973.)

Siteiden lisäksi myös niistä muodostuvalla laajemmalla kokonaisuudella eli verkoston rakenteella ja yksilön sijainnilla tässä rakenteessa on vaikutuksensa hänen toimintaansa ja mahdollisuuksiinsa. Seuraavaksi siirrytään tarkastelemaan näitä rakenteita.

2.4 Verkoston rakenne

Burt (2001) on tutkinut yksilön verkoston rakennetta ja havainnut tiedonkulun kannalta merkityksellisinä rakenteelliset aukot (*structural holes*). Rakenteellisilla aukoilla tarkoitetaan eri ryhmittymien väliin jäävää tilaa, jossa siteiden määrä on vähäisempää. Yksilöt eivät siis ole tietämättömiä toistensa toiminnasta, mutta ovat pääasiassa keskittyneet seuraamaan läheisemmän verkostonsa toimintaa. Koska rakenteelliset aukot sijaitsevat eri ryhmittymien välillä, niiden kautta välittyvä tieto on harvoin päällekkäistä ryhmässä jo olevan tiedon kanssa. Näin ollen rakenteellisten aukkojen välityksellä kulkeutuu todennäköisemmin kokonaan uutta tietoa. (Burt, 2001.)

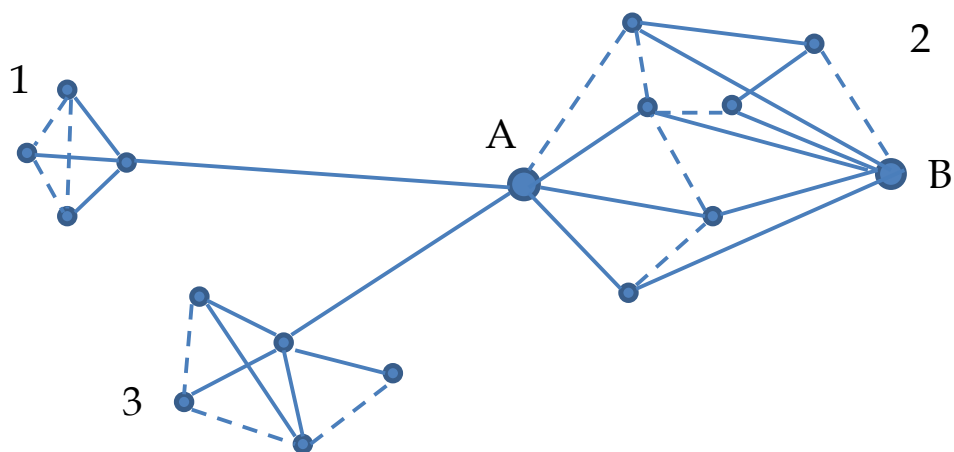
Kuten Granovetter (1973) tutkimuksessaan havaitsi, vahvasti toisiinsa linkittyvillä yksilöillä on todennäköisemmin samankaltaista tietoa hallussaan, ja näin ollen he eivät tuota toisilleen hyötyä tiedonkulun kannalta (Granovetter, 1973). Myöskään rakenteellisesti samalla tavoin verkottuneet yksilöt eivät tuota toisilleen hyötyä tästä näkökulmasta. Rakenteellisella samankaltaisuudella tarkoitetaan kontakteja, jotka linkittävät yksilön samaan kolmanteen osapuoleen, eli tällaisessa tapauksessa tieto voisi kulkea heidän välillään myös muuta reittiä. (Burt, 2001.)

Burtin (2001) mukaan rakenteellisista aukoista hyötyvät erityisesti yksilöt, jotka yhdistyvät välillisesti mahdollisimman laajasti eri ryhmittymiin, sillä näin heidän saatavillaan on vaihtelevampaa tietoa. Tieto kulkee enemmän ryhmittymien sisällä kuin niiden välillä, ja saavuttaa yksilöt eri aikaan. Eniten hyötyvät ne yksilöt, joille tieto on kulkeutunut aiemmin, sillä he pystyvät hyödyntämään tätä tietoa toiminnassaan ennen muita. (Burt, 2001.)

Kuviossa 2 havainnollistetaan Burtin (2001) teoriaa rakenteellisten aukkojen merkityksestä tiedonkulun kannalta. Vahvat siteet on merkitty kuvaan yhtenäisillä viivoilla ja heikot siteet katkoviivoilla. Henkilöillä A ja B on rakenteeltaan samanlaiset verkostot, eli kummallakin on yhteensä viisi vahvaa sidettä ja yksi heikko side. Henkilö A on kuitenkin yhteydessä suoraan kaikkiin kolmeen eri ryhmittymään, eli Burtin (2001) mukaan hän on sijoittunut rakenteellisten aukkojen läheisyyteen. Rakenteellisella aukolla tarkoitetaan käytännössä siis ryhmittymien välistä aukkoa, eli esimerkiksi tässä kuviossa ryhmittymien 1 ja 2 väliin jäävää tilaa, joka tässä yhdistyy henkilön A välityksellä. (kuvio 2.)

Rakenteellisia aukkoja sisältävän verkoston lisäksi Burt (2001) käsittelee rakenteeltaan tiiviimpää verkostoa (*network closure*), jonka suora käänne viittaa rakenteeltaan sulkeutuneeseen verkostoon. Myös Coleman (1988) on käsitellyt verkoston sulkeutuneisuutta ja sen yhteyttä sosiaaliseen pääomaan. Verkoston sulkeutuneisuus viittaa yleensä rakenteeltaan tiheään verkostoon, mikä tarkoittaa

taa, että verkosto koostuu voimakkaasti toisiinsa linkittyvistä yksilöistä (Coleman, 1988). Verkoston sisällä olevien yksilöiden välillä on saatavilla sama tieto, eivätkä rakenteelliset erot vaikeuta tiedon kulkeutumista yksilöiden välillä. Sulkeutunut rakenne lisää luottamusta yksilöiden välillä, kun taas rakenteelliset aukot ryhmän sisällä heikentävät ja hidastavat kommunikaatiota ja vaikeuttavat toiminnan koordinoitua. Tämä vähentää ryhmän kokema hyötyä ja luottamusta. Sulkeutunut rakenne puolestaan vähentää rakenteellisia aukkoja ja parantaa näin ollen ryhmän toimintaa. (Burt, 2001.)

KUVIO 2. Rakenteelliset aukot (mukautettu Burt 2001, 33)

Sekä rakenteellisissa aukoissa että sulkeutuneessa rakenteessa on omat etunsa. Sulkeutuneen rakenteen myötä verkostossa kasvava luottamus parantaa sen toimintakykyä, mutta rakenteelliset aukot puolestaan lisäävät uusien mahdollisuuksien määrää verkostossa. Tutkimustulosten perusteella uuden tiedon saatavuuden kannalta rakenteelliset aukot ovat hyödyllisempiä kuin rakenteeltaan sulkeutunut verkosto. (Burt, 2001.) Näin ollen myös rakenteelliset aukot lisäävät sosiaalista pääomaa Colemanin (1988) mukaisesti, ja parantavat yksilön tiedonsaantia, kuten myös Granovetterin (1973) määrittelemät heikot siteet.

Burt (2004) on argumentoinut myös, että rakenteellisten aukkojen läheisyyteen sijoittuvat yksilöt saavat muita todennäköisemmin hyviä ideoita. Tämä väite perustuu ajatukseen ryhmien homogeenisyydestä, eli samaan ryhmään kuuluvat yksilöt muistuttavat toisiaan sekä ajattelultaan että tiedoiltaan. Ryhmien välisinä linkkeinä toimivat yksilöt pystyvät näin ollen muita paremmin yhdistelemään saatavilla olevaa tietoa eri ryhmistä. Lisäksi yksilön verkoston kulkiessa rakenteellisten aukkojen yli hän myös pääsee todennäköisesti aiemmin käsiksi uuteen tietoon, mikä antaa hänelle kilpailullisen edun uusien ideoiden havaitsemisessa. (Burt, 2004.)

3 VERKOTTUMINEN SOSIAALISESSA MEDIASSA

Tässä luvussa käsitellään verkottumista sosiaalisen median kontekstissa. Luvun aluksi määritellään aiheen kannalta olennaisimpia käsitteitä, jonka jälkeen tutkitaan sosiaalisessa mediassa tapahtuvan verkottumisen erityispiirteitä. Luvussa sovelletaan edellisessä luvussa esiteltyjä teorioita sosiaalisen median kontekstiin, eli tarkastellaan sosiaalisen pääoman muodostumista, siteiden vahvuutta ja ylipäätään tiedonkulkua verkkoympäristössä.

3.1 Sosiaalinen media ja verkkoyhteisöpalvelut

Sosiaalinen media on Sanastokeskus TSK:n määritelmän mukaisesti ”tietoverkkoja ja tietotekniikkaa hyödyntävä viestinnän muoto, jossa käsitellään vuorovaikutteisesti ja käyttäjälähtöisesti tuotettua sisältöä ja luodaan ja ylläpidetään ihmisten välisiä suhteita” (Sanastokeskus TSK, 2010, 13). Ihanainen, Kalli ja Kiviniemi (2011, 9) nimeävät yhdeksi sosiaalisen median leimaavimmaksi ominaisuudeksi yhteisöllisen sisällön tuottamisen. Näiden määritelmien perusteella sosiaaliselle medialle ominaista on vuorovaikutuksellisuus yksilöiden välillä sekä käyttäjiltä lähtöisin olevan sisällön tuottaminen ja jakaminen.

Sanastokeskus TSK (2010) määrittelee verkkoyhteisöpalvelun olevan ”palvelu, joka tarjoaa mahdollisuuden ihmisten välisten suhteiden luomiseen ja ylläpitämiseen tietoverkon kautta” (Sanastokeskus TSK, 2010, 9). Erilaiset verkkoyhteisöpalvelut ovatkin vahva osa sosiaalista mediaa, ja niiden käyttötapa vaihtelee niiden tyyppin mukaan (Lerman, 2007).

Monia verkkoyhteisöpalveluita, kuten esimerkiksi Facebookia, käytetään yhteydenpitoon pääasiassa sellaisten henkilöiden kanssa, jotka kuuluvat yksilön verkostoon myös tosielämässä. Tällaiset verkkoyhteisöpalvelut toimivat siis useimmiten vain yhtenä uutena vuorovaikutuskanavana ylläpitäen ja vahvistaen jo olemassa olevia sosiaalisia suhteita. (Arnaboldi ym., 2012.)

Joidenkin sosiaalisen median palveluiden, kuten videopalvelu YouTuben, käytön taustalla on eri motivaatio, eli palveluiden pääpaino on sisällön jakami-

sessä ja kuluttamisessa käyttäjien välisen vuorovaikutuksellisuuden sijaan (Lerman, 2007). Kaikki lähteet eivät määrittelekään tämänkaltaisia sivustoja suoranaisesti verkkoyhteisöpalveluiksi (esim. Lerman, 2007), vaikka sivustoihin liittyy myös yhteisöllisyyttä. Myös Sanastokeskus TSK (2010) määrittelee YouTuben ensisijaisesti sisällönjakopalveluksi (Sanastokeskus TSK, 2010, 27). Sisällönjakopalveluita käytetään ennemminkin etsiessä lisätietoa omista kiinnostuksen kohteista. Yksilöiden välisillä jo olemassa olevilla suhteilla ei ole merkitystä tämänkaltaisilla sivustoilla, vaan sivustoilla tapahtuu myös uutta verkottumista esimerkiksi kiinnostuksen kohteiden perusteella. (Lerman, 2007.) Kuitenkin myös esimerkiksi Facebookissa käyttäjät voivat muodostaa uusia kontakteja kiinnostuksen kohteidensa mukaan liittymällä esimerkiksi eri yhteisöihin, tai seuraamalla heitä kiinnostavia sivuja (Ellison, Steinfield & Lampe, 2007).

Tässä tutkielmassa termillä verkkoyhteisöpalvelu viitataan ensisijaisesti Sanastokeskus TSK:n (2010, 9) määritelmän mukaisesti verkkoyhteisöpalveluihin eli palveluihin, joita käytetään jo olemassa olevien sosiaalisten suhteiden ylläpitoon, sekä toisaalta myös ammatillisessa mielessä tapahtuvaan verkottumiseen uusien tuttavuuksien kanssa. Määritelmän kautta pääpaino on palveluiden kautta tapahtuvassa sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Sosiaalinen vuorovaikutus taas on edellytyksenä sosiaaliselle pääomalle, jota siirrytäänkin tarkastelemaan seuraavaksi.

3.2 Sosiaalinen pääoma verkkoympäristössä

Internetin vaikutus sosiaaliseen pääomaan ei ole kovin yksiselitteinen. Wellmanin, Haasen, Witten ja Hamptonin (2001) mukaan internetin käyttö saattaa lisätä yksilön passiivisuutta reaali maailmassa, sillä internetin käytön on havaittu vähentävän yksilön tarvetta kasvokkain tapahtuvaan vuorovaikutukseen. Toisaalta taas internet tarjoaa yksilöille uudenlaisia mahdollisuuksia vaikuttaa yhteiskunnallisesti myös kokonaan uudessa ympäristössä, minkä voidaan katsoa lisäävän heidän aktiivisuuttaan. Lisäksi mikäli internetiä käytetään ihmisten välillä tapahtuvaan viestintään, toimii se välineenä sosiaalisen pääoman rakentumisessa ja ylläpidossa. (Wellman, Haase, Witte & Hampton, 2001.)

Koska Sanastokeskus TSK:n (2010, 13) määritelmän mukaisesti sosiaalisen median käyttö pohjautuu vuorovaikutukseen ihmisten välillä, niin sosiaalisen median käytön voitaneen katsoa toimivan ennemmin sosiaalisen pääoman rakentajana kuin passiivisuuden lisääjänä. Toisaalta taas internetin tai sosiaalisen median käyttö ei automaattisesti tee yksilöstä aktiivisempaa vuorovaikutussuhteissaan. Internetin yhteys yksilön passiivisuuteen riippuukin täysin sen käytötavasta, sillä internet mahdollistaa sekä sosiaalisen että epäsosiaalisen toiminnan. (Wellman ym., 2001.)

Verkkoyhteisöpalveluiden käytöllä on havaittu olevan mahdollisesti positiivinen yhteys sosiaalisen pääoman ja erityisesti sen yhdistävän muodon rakentumisessa. Sosiaalisen pääoman rakentuminen vaatii kuitenkin aktiivista vuorovaikutusta yksilöiden välillä, sillä pelkkä passiivinen muiden toiminnan

seuraaminen ei vaikuta siihen niin positiivisesti, vaan voi jopa johtaa sen vähenemiseen. (Burke & Kraut 2013.) Näin ollen sosiaalisen pääoman rakentuminen edellyttää yksilöltä aktiivisuutta myös verkkoyhteisöpalveluissa (Ellison ym., 2007). Myös verkkoyhteisöpalveluissa yksilön verkostossa voidaan havaita erilaisia siteitä, ja seuraavaksi vertaillaan näitä siteitä verkkoympäristön ja tosielämän välillä.

3.3 Verkkoympäristön siteet

Yksilön siteiden sosiaalisessa mediassa on havaittu olevan hyvin samankaltaisia ja yhtä todellisia yksilön tosielämän siteiden kanssa (mm. Haythorntwaite, 2001; Arnaboldi ym., 2012). Tämän perusteella voidaan olettaa, että yksilön verkostosta reaali maailmassa löytyvät ihmissuhteet säilyvät toisiinsa suhtautuen samankaltaisina myös verkkoympäristössä. Tämä tarkoittaa, että esimerkiksi vahvat siteet koettaisiin vahvoina myös verkkoympäristössä, eli vaikka kommunikointimahdollisuudet ja sosiaalisten suhteiden hallinta onkin muuttunut verkkoyhteisöpalveluiden suosion myötä, sillä ei kuitenkaan olisi vaikutusta yksilöiden sosiaalisten suhteiden rakentumiseen. (Haythornthwaite, 2001; Arnaboldi ym., 2012.)

Tutkimusten mukaan sosiaalisella medialla on havaittu olevan vaikutuksia yksilön verkoston laajuuteen. Donath ja Boyd (2004) havaitsivat tutkimuksessaan, että teknologialla ei ole niinkään vaikutusta vahvojen siteiden määrän kasvuun, mutta yksilö voisi sen avulla kasvattaa heikkojen siteiden määrää verkostossaan. Vaikutus heikkojen siteiden määrään perustuu verkkotyökalujen sopivuuteen tämänkaltaisessa yhteydenpidossa, sillä verkkoyhteisöpalvelut toimivat halpana ja helppona tapana olla yhteydessä verkoston jäseniin. Tämän perusteella siis sosiaalisen median verkkoyhteisöpalvelujen avulla olisi mahdollista kasvattaa verkoston kokoa heikkojen siteiden muodossa. (Donath & Boyd, 2004.)

Myös Ellison ym. (2007) havaitsivat verkkotyökalujen positiivisen vaikutuksen erityisesti heikkojen siteiden muodostamisen kannalta. Lisäksi he havaitsivat verkkotyökalujen käytön mahdollisesti hyödyttävän erityisesti sellaisia yksilöitä, joilla on muuten vaikeuksia luoda ja ylläpitää sosiaalisia suhteita. (Ellison ym., 2007.) Uusien heikkojen siteiden muodostuminen taas on yhteydessä sosiaalisen pääoman rakentumiseen, sillä nämä siteet vaikuttavat Colemanin (1988) määrittelemistä sosiaalisen pääoman muodoista positiivisesti informaation kulkuun. Tiedonkulkuun verkkoympäristössä ja erityisesti sosiaalisessa mediassa liittyy omia erityispiirteitään, joita käsitellään seuraavaksi tarkemmin.

3.4 Tiedonkulku sosiaalisessa mediassa

Tieto kulkeutuu luonnollisesti eri tavoin verkkovälitteisessä sosiaalisessa mediassa ja tosielämässä. Sosiaalisessa mediassa tieto kulkeutuu yksilöiden välillä teknologia-avusteisesti ja näin tavoittaa nopeasti laajankin joukon. Reaalimaailmassa tiedonkulku yksilöiden välillä on hitaampaa, ja tieto ei tavoita eri verkostoja yhtä helposti ja nopeasti kuin teknologian välityksellä kulkien. Perinteisen median sijaan tieto kulkee nykyään yhä useammin vuorovaikutteisen median kautta, jossa yksilöillä on monipuolisesti mahdollisuuksia jakaa valitsemaansa sisältöä esimerkiksi bloggaamalla, lataamalla videoita tai jakamalla kuvia. Perinteisen median haasteena yksilön kannalta on ollut jakelukanavien rajallisuus ja niiden kontrollointi, mikä on vaikeuttanut tiedon jakamista suuremmalle yleisölle. Sosiaalisen median myötä jakelukanavien määrä on kasvanut, ja tämän ilmiön myötä yksilöllä tiedon vastaanottajana on sosiaalisessa mediassa enemmän valtaa. Kun tiedon jakelukanavat eivät ole enää rajattuja vain tiettyjen toimijoiden käyttöön, tiedon merkitys muodostuu sen mukaan, kuinka paljon huomiota se saa vastaanottajiltaan. (Boyd, 2010.)

Sosiaalisella medialla on havaittu olevan merkittävä vaikutus esimerkiksi massailmiöiden leviämiseen (Cha, Benevenuto, Haddadi & Gummadi, 2012). Jo Granovetter (1973) havaitsi, että yksilöiden todennäköisyys seurata massailmiöitä on sitä todennäköisempää, mitä vahvemalla siteellä heihin yhdistyvät yksilöt heidän omasta verkostostaan ovat omaksuneet ilmiön. Tämä perustuu ajatukseen vahvojen siteiden osapuolten samankaltaisuudesta yksilöinä, eli yksilön seurattessa jotain tiettyä ilmiötä myös häneen vahvalla siteellä yhdistyvät yksilöt kokevat ilmiön todennäköisemmin omakseen, ja näin omaksuvat todennäköisemmin saman käyttäytymismallin. (Granovetter, 1973.) Tämä yhdistettynä sosiaalisessa mediassa jatkuvasti kulkevaan tietoon voi nopeuttaa massailmiöiden leviämistä. Sama periaate voi selittää osaltaan myös sosiaalisen median suosiota nykypäivänä, ja erityisesti eri verkkoyhteisöpalvelujen suosion kehittymistä. Esimerkiksi Ellisonin ym. (2007) tutkimuksessa 94 % tutkimukseen vastanneista perustutkinto-opiskelijoista oli Facebookin jäseniä.

Sosiaalisessa mediassa informaatiota kulkeutuu yksilölle koko ajan valtavat määrät verkoston laajuudesta riippuen, sillä yksilöt voivat vastaanottaa jatkuvasti uutta tietoa esimerkiksi Facebookin uutisvirran kautta ilman aktiivista toimintaa (Burke & Kraut, 2013). Sosiaalisen median myötä yksilön haasteena onkin onnistua suodattamaan itsensä kannalta relevantti tieto. Sosiaalisessa mediassa käyttäjille päätyvä sisältö on heidän verkostonsa jo suodattamaa sisältöä eli valikoituja poimintoja, jotka heidän verkostoonsa kuuluvien yksilöiden mielestä ovat olleet kiinnostavia. (Lerman, 2007.) Yksilöt saavat sosiaalisessa mediassa tietoa lähinnä niistä asioista, mitä heidän verkostonsa on pitänyt kiinnostavana, mikä voi johtaa tiedon yksipuolisuuteen. Sosiaalisen median kautta saatavan tiedon vaihtelevuus on näin ollen yhteydessä verkoston laajuuteen ja monipuolisuuteen, sekä yksilön verkostoon kuuluvien henkilöiden mielenkiinnon kohteisiin. (Kang & Lerman, 2013.)

Kangin ja Lermanin (2013) mukaan yksi helpoimmista tavoista lisätä saatavilla olevaa tietoa on kasvattaa verkostossa olevien kontaktien määrää sosiaalisessa mediassa. Etua on erityisesti verkkoyhteisöpalvelujen aktiivisiin käyttäjiin linkittymisestä. He havaitsivat kuitenkin, että verkoston koon kasvattamisesta huolimatta verkostossa olevan tiedon määrä ei kasva loputtomiin. Toinen keskeinen havainto heidän tutkimuksessaan on, että vaikka sosiaalisessa mediassa tietoa onkin saatavilla entistä enemmän, ei yksilö kykene vastaanottamaan rajattomasti tietoa. Näin ollen laajempi sosiaalinen verkosto ei automaattisesti paranna yksilön tiedonsaantia kuin tiettyyn rajaan asti. Tämän perusteella on mahdollista, että suurempi määrä saatavilla olevaa tietoa verkostossa voisi jopa johtaa siihen, että yksilön kannalta olennaista tietoa jää huomaamatta, jolloin laajempi verkosto olisi heikentänyt tiedon saatavuutta. (Kang & Lerman, 2013.) Myös Garg ja Telang (2012) havaitsivat tutkimuksessaan, että liian suuri määrä kontakteja voi vaikuttaa heikentävästi yksilön kykyyn etsiä töitä tehokkaasti.

4 TYÖLLISTYVYYS JA VERKOTTUMINEN

Tässä luvussa käsitellään työllistävyyttä. Luvun alussa määritellään aiheen kannalta olennaisimmat käsitteet, jonka jälkeen käsitellään työllistävyyden ja verkottumisen suhdetta, eli pyritään selvittämään, onko yksilön verkottumisella vaikutusta työllistävyyteen. Asiaa tutkitaan sekä perinteisestä että sosiaalisen median näkökulmasta. Sosiaalisen median näkökulmasta aihetta tarkastellessa pyritään selvittämään, millaisia muutoksia sosiaalisen median palvelut ovat tuoneet työllistävyyteen ja erityisesti rekrytointiprosessiin. Sosiaalisen median yhteydessä verkkoyhteisöpalveluista puhuttaessa viitataan Facebookiin ja LinkedIniin, sillä näissä palveluissa sosiaaliset vuorovaikutussuhteet ovat tärkeässä roolissa. Luvun lopuksi esitetään myös johtopäätöksiä työllistävyyden ja verkottumisen suhteesta.

4.1 Työllistävyyden käsitteenä

Työn saantiin liittyvät olennaisesti käsitteet työllistyminen (*employment*) ja työllistävyyden (*employability*). Työllistävyyden käsite on näistä kahdesta hieman moniulotteisempi. European Centre for the Development of Vocational Training on määritellyt työllistävyyden koostuvan eri tekijöistä, jotka mahdollistavat yksilön työllistymisen, hänen pysymisensä työelämässä ja etenemisen urallaan. Työllistävyyteen vaikuttaa yksilön henkilökohtaiset ominaisuudet ja näiden ominaisuuksien esiintuominen työmarkkinoilla, sosiaalinen konteksti, ympäristö sekä myös yhteiskunnan taloudellinen tilanne. (Cedefop, 2008.) Työllistävyyden muodostuu siis sekä yksilön sisäisistä että hänestä riippumattomista ulkoisista tekijöistä, ja työllistyminen taas on Harveyn (2005) mukaan näistä tekijöistä seuraava sivutuote ja tarkoittaa työn saantia. Käytännössä voidaan sanoa, että työllistävyyden määrittelee yksilön työllistymistä.

Verkottumisen voidaan katsoa olevan yhteydessä yksilön henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, sekä myös ympäristöön ja sosiaaliseen kontekstiin. Verkottumista tarkastellaan tässä siis osana yksilön työllistävyyttä, joka puolestaan vaikuttaa hänen työllistymiseensä eli työn saantiin.

4.2 Verkottuminen ja urakehitys

Luvussa kaksi esitellyn Granovetterin (1973) teorian mukaan verkottumisella on merkitystä yksilön työllistymisen kannalta. Hänen tutkimuksessaan havaittiin, että tieto vapaista työpaikoista kulkee useissa tapauksissa verkostojen välityksellä. Näin ollen hyvin verkottuneet yksilöt saavat todennäköisemmin tiedon työpaikoista, joista ei ilmoiteta julkisesti. Lisäksi tutkimuksen mukaan tällainen tieto välittyy yksilöille useammin heikkojen siteiden välityksellä. (Granovetter, 1973.)

Sosiaalisella pääomalla on havaittu olevan yhteyttä yksilön menestykseen hänen työurallaan. Sosiaalinen pääoma tuo käytännön hyötyjä yksilön uralle mahdollistamalla paremman pääsyn informaatioon ja sekä materiaalisiin että taloudellisiin resursseihin. Sosiaalinen pääoma on lisäksi yhteydessä esimerkiksi ylennyksiin ja yksilön palkan suuruuteen, joten se vaikuttaa sillä tavoin suoraan yksilön menestykseen työurallaan. Erityisesti organisaation korkeammalla tasolla olevien kontaktien on havaittu olevan hyödyllisiä yksilön menestyksen kannalta. (Seibert, Kraimer & Liden, 2001.)

Kuten aiemmin todettiin, yksilön heikot siteet toimivat usein tiedonlähteenä (Granovetter 1973). Näin ollen heikkojen siteiden määrä yksilön verkostossa on yhteydessä hänen saatavillaan olevan tiedon määrään. Toisaalta taas heikoilla siteillä on havaittu olevan negatiivinen vaikutus yksilön uraan, jonka perusteella heikkojen siteiden merkitystä olisi ylikorostettu aiemmissa tutkimuksissa. Uran kannalta hyödyllistä olisi pyrkiä aluksi muodostamaan runsaasti heikkoja siteitä, jolloin sosiaalisten resurssien määrä kasvaa, mutta pyrkiä sen jälkeen kehittämään näitä siteitä vahvemmiksi. (Seibert ym., 2001.)

Myös Scheideggerin (2012) tutkimuksen mukaan vahvat siteet selittävät menestystä työelämässä. Tutkimuksessa painotetaan lisäksi rakenteellisten aukkojen ja läheisten ammatillisten kontaktien merkitystä yksilön menestystä edistävinä tekijöinä. Tutkimuksen mukaan eniten hyötyä saa yhdistämällä rakenteellisia aukkoja sisältävät verkostot vahvoihin siteisiin tai muuten läheisiin ammatillisiin suhteisiin. Tätä perustellaan sillä, että hiljainen tieto kulkee todennäköisemmin vahvoja siteitä pitkin. Heikot siteet toimivat parempana apuna, kun etsitään uutta tietoa, mutta vahvat siteet ovat merkityksellisempiä todellisen tiedon ja ideoiden kuljettajina. (Scheidegger, 2012.)

4.3 Verkkoyhteisöpalvelut ja työllistyvyys

Sosiaalinen media on suosionsa ansiosta tehokas kanava, kun halutaan tavoittaa suuri joukko ihmisiä, minkä vuoksi sillä on paljon potentiaalia toimia varsinkin tulevaisuudessa myös tehokkaana rekrytointikanavana. Sosiaalisen median käyttäjistä suurin osa on nuorehkoja aikuisia, mikä on myös monien rekrytoijien kannalta optimaalinen ikäryhmä heidän etsiessään uusia työntekijöitä. (Kelkar & Kulkarni, 2013.)

Eri verkkoyhteisöpalvelujen asema työnetsijöiden ja rekrytoijien välisenä kanavana on vahvistumassa (Kelkar & Kulkarni, 2013). Verkkoyhteisöpalveluilla on tässä asiassa sekä vahvuutensa että heikkoutensa. Sosiaalisen median myötä yksilön henkilökohtaiseen elämään liittyvät profiilit ovat verkossa nähtävillä, mikä aiheuttaa yksityisen ja julkisen elämän sekoittumista toisiinsa (Brown & Vaughn, 2011). Profiilit toimivat hyvinä tiedonlähteinä, mutta toisaalta taas käyttäjien henkilökohtaisten profiilien käyttäminen rekrytointiin vaikuttavana tekijänä on arveluttavaa monesta syystä. Profiileista saatavilla olevat tiedot eivät ole aina vertailukelpoisia keskenään, ja erityisesti profiilien käyttö tiedonlähteenä on ongelmallista niissä tapauksissa, joissa käyttäjällä ei ole mahdollisuutta kontrolloida kaikkea hänestä julkaistua informaatiota. (Kelkar & Kulkarni, 2013.)

Amerikkalaisen sivuston CareerBuilderin tutkimuksen mukaan 35 prosenttia rekrytoijista myöntää sosiaalisessa mediassa olleen tiedon vaikuttaneen negatiivisesti rekrytointipäätökseen. Työllistymiseen heikentävästi vaikuttavia tekijöitä tutkimuksen mukaan olivat mm. huonot kommunikointitaidot, asiaton tai muuten kyseenalainen sisältö profiilissa, sekä entisestä työnantajasta negatiiviseen sävyyn puhuminen. Toisaalta taas saman tutkimuksen mukaan sosiaalisessa mediassa käyttäytymisellä oli joissain tapauksissa ollut positiivinen vaikutus rekrytointipäätökseen. Näin havaittiin esimerkiksi tapauksissa, joissa kandidaatin profiilin kautta välittyi luovuus tai profiilin tiedot tukivat hänen ammatillista pätevyyttään. (Grasz, 2009.)

Facebookilla on vuorovaikutuskanavana toimimisen lisäksi suuren käyttäjämääränsä ansiosta hyvä mahdollisuus toimia tiedonlähteenä. Palvelua käytetäänkin yhä enemmän myös tavoitteena hyötyä jo olemassa olevista kontakteista. Tähän mennessä sitä on käytetty lähinnä vuorovaikutukseen tuttavien välillä, mutta viime vuosina sen on havaittu olevan myös tehokas markkinointikanava. Tämä tukee Facebookin potentiaalia toimia varsinkin tulevaisuudessa myös hyvänä rekrytointikanavana. (Kelkar & Kulkarni, 2013.)

Burke ja Kraut (2013) tutkivat työttömiksi jääneiden vuorovaikutusta heikkojen ja vahvojen siteidensä kanssa Facebookissa, ja näiden siteiden merkitystä työllistymisessä. Vaikka heikot siteet auttavat sosiaalisen pääoman rakentumisessa, niillä ei kuitenkaan havaittu olevan yhteyttä uuden työpaikan saamiseen. Sen sijaan tutkimuksen mukaan yksilön suora vuorovaikutus hänen vahvojen siteidensä kanssa auttoi uuden työpaikan löytymisessä. (Burke & Kraut, 2013.) Tämä tutkimus tukee myös näkemystä, jonka mukaan heikkojen siteiden merkitystä on korostettu liikaa. Tutkimuksessa todetaankin, että vaikka verkkoyhteisöpalveluilla on paljon potentiaalia auttaa työttömäksi jääneitä uuden työn löytämisessä, niin todelliset seuraukset riippuvat yksilön aktiivisuudesta ja myös siitä, keiden kanssa he ovat vuorovaikutuksessa näiden palveluiden välityksellä (Burke & Kraut, 2013).

Benson, Morgan ja Filippaios (2013) tutkivat verkkoyhteisöpalveluiden käyttöä opiskelijoiden keskuudessa. Tutkimuksessa suosituimmiksi sivustoiksi osoittautuivat Facebook ja LinkedIn. Tarkastellessa verkkoyhteisöpalveluiden ammatillista käyttöä perustutkinto-opiskelijoiden ja jatko-opiskelijoiden välillä

oli havaittavissa merkittäviä eroja. Jatko-opiskelijat olivat valmiita näkemään enemmän vaivaa ammatillisten suhteiden luomisessa ja mahdollisuuksien etsimisessä eli käytännössä sosiaalisen pääoman rakentamisessa, kun perustutkinto-opiskelijat odottivat saavansa suoraan työpaikan sivustojen kautta. Ryhmien välillä oli havaittavissa kuitenkin myös yhtäläisyyksiä, eli Facebookin käyttömotiivina molempien ryhmien keskuudessa oli ensisijaisesti yhteydenpito ystäviin eikä niinkään työllistyvyyden parantaminen. Motiivi LinkedInin käytön taustalla taas oli selkeästi työllistyvyyteen liittyvä, sillä työn löytäminen nimettiin yhdeksi tärkeimmistä motiiveista molemmissa ryhmissä. (Benson, Morgan & Filippaios, 2013.)

Myös Garg ja Telang (2012) tutkivat sosiaalisessa mediassa verkottumisen piirteitä ja niiden vaikutusta työllistymiseen työttömien yksilöiden kohdalla. Heidän tutkimuksensa mukaan verkkovälitteisillä vuorovaikutussuhteilla on merkittävä rooli työttömien työnetsimisprosessissa, ja myös heidän tutkimuksessaan havaittiin vahvojen ja heikkojen siteiden vaikuttavan eri tavoin lopputulokseen. Tutkimuksessa havaittiin positiivinen korrelaatio heikkojen siteiden ja työmahdollisuuksien suhteen. Heikot siteet siis tarjoavat uutta informaatiota, joka voi olla työn löytämisen kannalta tärkeää. Toisaalta taas luottamukseen perustuvat vahvat siteet korreloivat työtarjousten kanssa. Lisäksi tutkijat päättelivät tutkimuksen perusteella, että verkkovälitteiset vuorovaikutussuhteet vaikuttavat positiivisesti työnetsintään käytettyyn aikaan, eli työnetsijät olivat valmiita panostamaan enemmän työnetsintään. Tätä perusteltiin sillä, että laajemmat verkostot tarjoavat yksilölle enemmän mahdollisuuksia myös työpaikoihin liittyvään informaatioon liittyen, sekä niiden havaittiin myös vaikuttavan työnhaun intensiteettiin. Heidän mukaansa verkkoympäristö on tehokas alusta työn etsinnässä, sillä se yhdistää yksilöitä kustannustehokkaasti. (Garg & Telang, 2012.)

4.4 Johtopäätökset

Sosiaalisen median erityispiirteet verkottumisessa ja sen vaikutukset yksilön työllistyvyyteen eivät ole aivan yksiselitteiset. Sosiaalinen media vaikuttaa yksilön verkostoon siten, että hänen on mahdollista ylläpitää määrällisesti enemmän sosiaalisia kontakteja (esim. Garg & Telang, 2012) ja vastaanottaa niistä tietoa ilman aktiivista toimintaa, mikä näkyy esimerkiksi Facebookissa seuraamalla uutisvirtaa ilman aktiivista kommentointia tai muuta osallistumista (Burke & Kraut, 2013). Sosiaalisen median verkkoyhteisöpalveluiden on havaittu olevan yhteydessä erityisesti heikkojen siteiden määrän kasvuun yksilön verkostossa (Donath & Boyd, 2004; Garg & Telang, 2012). Granovetterin (1973) tutkimuksen mukaan taas nimenomaan heikot siteet toimivat usein tiedonvälittäjinä esimerkiksi avautuvien työpaikkojen osalta. Tämän perusteella sosiaalisessa mediassa verkottumisella olisi mahdollisesti positiivisia vaikutuksia yksilön työllistyvyyteen.

Aiemmat tutkimustulokset ovat hyvin pitkälti samassa linjassa sen suhteen, että sosiaalisessa mediassa verkottuminen lisää yksilön tiedonkulkua. Tutkimusten mukaan heikkojen siteiden ja rakenteellisten aukkojen määrä vaikuttaa tiedonkulkuun lisäävästi, ja esimerkiksi Gargin ja Telangin (2012) tutkimuksen mukaan verkkovälitteisessä vuorovaikutuksessa merkittävänä erona aiempaan verrattuna onkin sosiaalisten kontaktien määrän kasvu. Laajempi verkosto yhdistettynä sosiaalisessa mediassa jatkuvasti välittyvään tietoon voi tarjota uusia mahdollisuuksia, mikä perustuu heikkojen siteiden kautta välittyvään uuteen tietoon Granovetterin (1973) mukaisesti. Verkkoyhteisöpalveluissa yksilön verkoston julkaisema sisältö voi sisältää työllistymisen kannalta olennaista informaatiota, mikä vaikuttaa positiivisesti yksilön saamaan informaatioon mahdollisista työpaikoista, ja kuten Coleman (1988) tutkimuksessaan totesi, niin tieto on olennaista kaiken ihmisen toiminnan kannalta. Gargin ja Telangin (2012) tutkimuksen mukaan nimenomaan heikot siteet toimisivat työnetsinnän tehostajina verkkoympäristössä. Tätä perustellaan sillä, että useat heikot siteet eivät tuota arvoa muissa ympäristöissä. Heidän tutkimuksensa mukaan siteillä on myös yhteys lopputulokseen työnetsinnässä. Keskeinen havainto oli, että heikot siteet parantavat mahdollisuutta kuulla avautuneista työpaikoista, kun taas vahvat siteet vähentävät tämän todennäköisyyttä. (Garg & Telang, 2012.)

Toisaalta taas tutkimusten mukaan nimenomaan vahvat siteet toimivat useammin auttavana tekijänä varsinaisen työpaikan saamisen suhteen, eli vahvat siteet toimivat siis useammin esimerkiksi yksilön suosittelijoina, sillä vahvat siteet ja rakenteeltaan sulkeutuneet verkostot ovat yhteydessä luottamukseen yksilöiden välillä (Granovetter, 1973; Burt, 2001). Sosiaalisessa mediassa verkottumisella ei ole ainakaan toistaiseksi havaittu olevan yhteyttä vahvojen siteiden määrän kasvuun, vaan Arnaboldin ym. (2012) tutkimuksen mukaan yksilön vuorovaikutussuhteet säilyvät samankaltaisina sekä sosiaalisen median kontekstissa että reaali maailmassa. Sen sijaan Gargin ja Telangin (2012) tutkimuksessa havaittiin, että suuri määrä heikkoja siteitä saattaa vaikuttaa jopa negatiivisesti yksilön vahvoihin siteisiin. Tälle havainnolle esitetään mahdolliseksi selitykseksi sitä, että yksilön heikkojen siteiden määrän kasvaessa häntä ei pidetä enää yhtä luotettavana. (Garg & Telang, 2012.) Tämä ajatus perustuu Krackhardtin (1994) esittämään oletukseen, että vaikutusvalta yksilöiden välillä on kääntäen verrannollinen siihen, kuinka paljon he viettävät aikaa muiden kanssa. Käytännössä tällä tarkoitetaan, että mitä laajemmalle verkostolle yksilö jakaa huomiotaan, sitä vähemmän vaikutusvaltainen hän enää on yksittäisen verkostonsa jäsenen kohdalla. (Krackhardt, 1994.) Tämä tukee myös aiemmin esiteltyä Burtin (2001) tutkimuksen tuloksia, jonka mukaan luottamus on vahvin rakenteeltaan sulkeutuneissa verkostoissa. Heikkojen siteiden määrän kasvu lisää rakenteellisia aukkoja, mikä vähentää luottamusta verrattuna verkostoon, joka koostuisi suuremmalta osin vahvoista siteistä. (Burt, 2001.)

Myös Gargin ja Telangin (2012) tutkimuksessa havaittiin yksilön heikoilla siteillä olevan negatiivinen vaikutus tai ei vaikutusta ollenkaan itse työllistymisen kannalta (Garg & Telang, 2012). Myös Ollingtonin, Gibbin ja Harcourtin (2013) tutkimuksessa verkoston laajuus koettiin hieman ristiriitaisena. Vaikka

laajoja verkostoja pidettiinkin hyödyllisempänä, niin vahvojen siteiden merkitystä korostettiin myös niiden luottamusarvon vuoksi. Tutkimuksessa havaittiin myös, että hyvin laajoissa verkostoissa monet siteet ovat niin heikkoja, ettei niillä voida katsoa olevan juurikaan arvoa. (Ollington, Gibb & Harcourt, 2013.)

Teorian perusteella jää vielä epäselväksi sosiaalisessa mediassa verkottumisen todelliset vaikutukset yksilön työllistyvyyteen. Tutkimusten (esim. Garg & Telang, 2012) perusteella voidaan olettaa, että sosiaalisessa mediassa verkottumisella on merkittäviäkin vaikutuksia. Koska yksilöiden tavat käyttää ja verkottua sosiaalisessa mediassa poikkeavat toisistaan, ei kovin yleispäteviä johtopäätöksiä voitane tehdä. Teorian perusteella voidaan kuitenkin olettaa, että sosiaalisessa mediassa verkottuminen mahdollistaa yksilön tiedon määrän lisäämisen, sillä sosiaalisen median myötä yksilölle avautuu uusi informaatiokanava. Kuitenkaan pelkästään tieto työpaikasta ei vielä vaikuta yksilön työllistymiseen. Saatuaan tiedon työmahdollisuudesta yksilön vahvemmat siteet ovat tärkeämpiä toimiessaan esimerkiksi suosittelijoina. (Garg & Telang, 2012.)

On myös jossain määrin epäselvää, millainen vaikutus sosiaalisessa mediassa verkottumisella on jo työssä olevien yksilöiden työllistyvyyteen. Verkottumisen vaikutuksia työuraan käsiteltiin jo aiemmin luvussa 4.2, mistä voitiin tehdä johtopäätöksiä myös sosiaalisessa mediassa verkottumisen vaikutuksista uraan, mutta varsinaisia tutkimustuloksia aiheesta ei juurikaan ole. Lisäksi tutkimustuloksia ei juurikaan ole esimerkiksi siitä, tuoko sosiaalisessa mediassa verkottuminen jo työssä oleville yksilöille uusia työpaikkamahdollisuuksia. Tilanne on luonnollisesti erilainen työllistyneillä ja työttömillä yksilöillä, sillä työllistyneet eivät välttämättä etsi yhtä aktiivisesti tietoa uusista työpaikkamahdollisuuksista, vaan heidän kohdallaan sattumalta kohdalle osuva tieto voi olla merkityksellisempää.

Tutkimusten perusteella voidaan kuitenkin olettaa, että koska yksilön vuorovaikutussuhteiden määrä eli käytännössä verkoston laajuus on yhteydessä työllistyvyyteen (esim. Garg & Telang, 2012) ja koska sosiaalinen media mahdollistaa kontaktien suuremman määrän ylläpidon (esim. Donath & Boyd, 2004), niin sosiaalisessa mediassa verkottumisella on näin vaikutusta yksilön työllistyvyyteen. Pelkästään vuorovaikutussuhteiden määrä ei kuitenkaan vielä takaa menestystä työelämässä tai työllistymistä, vaan merkitystä on myös verkoston rakenteella (esim. Burt, 2001) ja yksilön omalla aktiivisuudella (Burke & Kraut, 2013). Yksilön työllistymisen kannalta kuitenkin informaatio on olennainen ensimmäinen askel kohti työnsaantia, joten sosiaalisen median mukanaan tuoma uusi informaatiokanava ja laajempi verkosto voivat tuoda yksilölle enemmän mahdollisuuksia, mitä hän voi hyödyntää ja näin mahdollisesti parantaa työllistyvyyttään. Sosiaalisessa mediassa verkottumisen ei siis itsessään voida olettaa vaikuttavan yksilön työllistyvyyteen, mutta sen kautta yksilölle aukeavat uudet mahdollisuudet voivat parantaa hänen työllistyvyyttään riippuen yksilön omasta aktiivisuudesta, sillä aktiivisuuden on havaittu olevan merkittävässä roolissa (Burke & Kraut, 2013).

5 YHTEENVETO JA POHDINTA

Sosiaalinen media on yhä luonnollisempi osa ihmisten arkea, ja nykyään se yhdistää yhä saumattomammin myös yksilöiden julkisen ja yksityisen elämän (Brown & Vaughn, 2011). Sosiaalinen media verkkoyhteisöpalveluineen on laajentunut käsittämään myös työelämää, ja yksilöt voivat mahdollisesti hyötyä näistä palveluista myös ammatillisesta näkökulmasta. Sosiaalisella medialla on hyvä mahdollisuus myös toimia varsinkin tulevaisuudessa tehokkaana osana rekrytointiprosessia (Kelkar & Kulkarni, 2013). Tämän tutkielman tarkoituksena oli selvittää sosiaalisessa mediassa verkottumisen erityispiirteitä verrattuna reaali maailman verkottumiseen, sekä sen mahdollisia vaikutuksia yksilön työllistävyyteen. Aihetta tutkittiin aiempiin tutkimuksiin pohjautuvan kirjallisuuskatsauksen avulla. Aihe on ajankohtainen, ja varsinkin tulevaisuudessa sosiaalisesta mediasta on oletettavasti mahdollista hyötyä vielä entistä enemmän muun toiminnan ohella, mikäli yksilö tiedostaa sen potentiaalin ja osaa mukauttaa omaa toimintaansa tavoitteidensa mukaan.

Luvussa kaksi käsiteltiin verkottumista yleisesti, ja pyrittiin vastaamaan tutkimuskysymykseen mitä on verkottuminen. Luvussa edettiin käsitteiden määrittelyn kautta tutustumaan eri verkottumisteorioihin. Luvussa myös mallinnettiin vuorovaikutussuhteita näiden teorioiden avulla, ja vertailtiin keskenään rakenteeltaan erityyppisiä verkostoja sekä yksilöiden välille muodostuvia suhteita. Luvussa havaittiin yksilön hyötyvän eri tavalla heikoista ja vahvoista siteistä, sekä myös verkoston rakenteen erojen havaittiin vaikuttavan eri tavoin yksilön tiedon saantiin ja muihin hyötyihin.

Luvussa kolme käsiteltiin verkottumista sosiaalisessa mediassa, ja tässä luvussa pyrittiin vastaamaan tutkimuskysymykseen verkottumisen suhteesta sosiaaliseen mediaan. Aluksi avattiin hieman sosiaalisen median käsitettä sekä tarkasteltiin verkkoyhteisöpalveluita, jonka jälkeen aiemmassa luvussa esiteltyjä teorioita käsiteltiin sosiaalisen median kontekstissa. Keskeisinä havaintoina luvussa olivat verkkoyhteisöpalveluiden positiivinen vaikutus sosiaalisen pääoman rakentumiseen, sekä yksilön vuorovaikutussuhteiden samankaltaisuus verkkoyhteisöpalveluiden ja reaali maailman välillä. Sosiaalisen median havaittiin kuitenkin vaikuttavan erityisesti yksilön heikkoihin siteisiin ja mahdollista-

van niiden suuremman määrän ylläpidon. Luvussa tuotiin ilmi myös sosiaalisen median vahvuus erityisesti tiedonvälittymiskanavana.

Luvussa neljä käsiteltiin työllistyvyyttä ja verkottumista yhdessä, ja tutkimuskysymyksenä oli sosiaalisessa mediassa verkottumisen mahdolliset vaikutukset yksilön työllistyvyyteen. Luvussa otettiin kuitenkin huomioon sekä reaali maailman että sosiaalisen median verkottumisen näkökulmat. Keskeisinä havaintoina olivat sekä sosiaalisessa mediassa että reaali maailmassa tapahtuvan verkottumisen vaikutus uraan. Verkottumisella sosiaalisessa mediassa havaittiin myös olevan vaikutuksia yksilön työllistymiseen erityisesti työttömien työnetsijöiden kohdalla. Tutkimustuloksissa painottuu yksilön oman aktiivisen toiminnan merkitys, sillä pelkästään passiivisen läsnäolon verkkoyhteisöpalveluissa ei havaittu tuovan hyötyjä. Lisäksi havaittiin, että sekä heikot että vahvat siteet ovat olennaisia yksilön työllistyvyyteen vaikuttavia tekijöitä, mutta siteiden merkitys on erilainen. Heikot siteet vaikuttavat positiivisesti tiedon saatavuuteen, kun taas vahvat siteet toimivat esimerkiksi suosittelijoina. Sekä heikot että vahvat siteet toimivat siis edesauttavina tekijöinä, mutta eri vaiheissa.

Tutkimuksessa onnistuttiin vastaamaan tutkimuskysymyksiin verkottumisesta ja sen suhteesta sosiaaliseen mediaan. Vastaus tutkimuskysymykseen sosiaalisessa mediassa tapahtuvan verkottumisen vaikutuksista työllistyvyyteen osoittautui hieman haastavaksi, sillä aiheesta ei ollut aiempaa tutkimustietoa kovin laajasti saatavilla. Tutkielma antaa kuitenkin yleiskuvan tästä ilmiöstä ja auttaa lukijaa hahmottamaan paremmin sosiaalisessa mediassa tapahtuvan verkottumisen erityispiirteitä.

Koska tutkittavasta ilmiöstä eli sosiaalisesta mediasta työllistyvyyttä edistävänä tekijänä on olemassa vielä suhteellisen vähän tutkimustietoa varsinkin koskien aivan konkreettisia tuloksia, niin aihe kaipaa lisätutkimuksia tulevaisuudessa. Jatkotutkimusaiheena erityisen kiinnostava olisi esimerkiksi sosiaalisen median vaikutus vastavalmistuneiden työllistyvyyteen, sillä heistä todennäköisesti monet ovat verkottuneet sosiaalisessa mediassa jo opiskelujensa aikana. Mielenkiintoista olisi myös tutkia aiheita yksilön sijasta esimerkiksi työnantajien kannalta, eli heidän näkökulmaansa sosiaalisen median käyttöön osana rekrytointiprosessia ja sen käytännön haasteisiin.

LÄHTEET

- Arnaboldi, V., Conti, M., Passarella, A. & Pezzoni, F. (2012). Analysis of Ego Network Structure in Online Social Networks. Teoksessa *Proceedings of the 2012 ASE/IEEE International Conference on Social Computing and 2012 ASE/IEEE International Conference on Privacy, Security, Risk and Trust*, (s. 31-40), IEEE Computer Society.
- Benson, V., Morgan, S. & Filippaios, F. (2013). Social career management: social media and employability skills gap. *Computers in Human Behavior*. (julkaisematon artikkeli)
- Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. Teoksessa J. Richardson (toim.), *Handbook of theory and research for the sociology of education* (s. 241-258). New York: Greenwood Press.
- Boyd, D. (2010). Streams of content, limited attention: The flow of information through social media. *Educause Review*, 45(5), 26-28.
- Brown, V. & Vaughn, E. (2011). The writing on the (facebook) wall: The use of social networking sites in hiring decisions. *Journal of Business and Psychology*, 26(2), 219-225.
- Burke, M. & Kraut, R. (2013). Using facebook after losing a job: Differential benefits of strong and weak ties. Teoksessa *Proceedings of the 2013 Conference on Computer Supported Cooperative Work*, (s. 1419-1430), San Antonio, Texas, USA.
- Burt, R. (2001). Structural Holes versus Network Closure as Social Capital. Teoksessa N. Lin, K. Cook & R. Burt (toim.), *Social Capital: Theory and Research* (s. 31-56). New York: Aldine de Gruyter.
- Burt, R. (2004). Structural Holes and Good Ideas. *American Journal of Sociology*, 110(2), 349-399.
- Cedefop. (2008). Terminology of European education and training policy. Haettu 26.1.2014 osoitteesta http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/4064_en.pdf
- Cha, M., Benevenuto, F., Haddadi, H. & Gummadi, K. (2012). The World of Connections and Information Flow in Twitter. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics, Part A: Systems and Humans*, 42(4), 991-998.
- Coleman, J. (1988). Social capital in the creation of human capital. *American Journal of Sociology*, 94(Supplement: Organizations and Institutions: Sociological and Economic Approaches to the Analysis of Social Structure), S95-S120.
- Donath, J. & Boyd, D. (2004). Public displays of connection. *BT Technology Journal*, 22(4), 71-82.
- Ellison, N., Steinfield, C. & Lampe, C. (2007). The Benefits of Facebook "Friends": Social Capital and College Students' Use of Online Social Network Sites. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12(4), 1143-1168.

- Garg, R. & Telang, R. (2012). Role of online social networks in job search by unemployed individuals. *Thirty Third International Conference on Information Systems*, (s. 1-15), Orlando, USA.
- Granovetter, M. (1973). The strength of weak ties. *American Journal of Sociology*, 78(6), 1360-1380.
- Granovetter, M. (1983). The strength of weak ties: A network theory revisited. *Sociological theory*, 1(1), 201-233.
- Grasz, J. (2009). Forty-five Percent of Employers Use Social Networking Sites to Research Job Candidates. CareerBuilder Survey Finds. Haettu 22.1.2014 osoitteesta http://www.careerbuilder.com/share/aboutus/pressreleasesdetail.aspx?id=pr519&sd=8%2f19%2f2009&ed=12%2f31%2f2009&siteid=cbpr&sc_cmp1=cb_pr519
- Harary, F., Norman R. & Cartwright, D. (1965). *Structural Models*. New York: Wiley.
- Harvey, L. (2005). Embedding and integrating employability. *New Directions for Institutional Research*, 2005(128), 13-28.
- Haythornthwaite, C. (2001). The strength and the impact of new media. Teoksessa *Proceedings of the 34th Annual Hawaii International Conference on System Sciences*, (s. 1-10).
- Ihanainen, P., Kalli, P. & Kiviniemi, K. (2011). *Sosiaalinen media ja verkostoituminen*. Helsinki: Okka.
- Kang, J. & Lerman, K. (2013). Structural and cognitive bottlenecks to information access in social networks. Teoksessa *Proceedings of the 24th ACM Conference on Hypertext and Social Media*, (s. 51-59), Paris, France.
- Kelkar, A. & Kulkarni, S. (2013). Value of Facebook for Job Search: Languishing Present to a Lucrative Future. *International Conference on Information Society (i-Society)*, (s. 222-226), June 24-26, 2013.
- Krackhardt, D. (1994). Endogenous preferences: A structural approach. *School of Public Policy and Management, Carnegie Mellon University*.
- Lerman, K. (2007). Social Browsing & Information Filtering in Social Media. CoRR, abs/0710.5697.
- Linkola, P. (1996). *Liiketoiminnan kehittäminen ja verkostot*. Työministeriö Työpoliittinen tutkimus, Nro 125.
- Niemelä, S. (2002). *Menestyvä yritysverkosto: Verkostonrakentajan ABC*. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Ollington, N., Gibb, J., & Harcourt, M. (2013). Online social networks: an emergent recruiter tool for attracting and screening. *Personnel Review*, 42(3), 248-265.
- Pirnes, H. (2002). *Verkostoylivoomaa*. (1. painos). Vantaa: WSOY.
- Pulkkinen, S., Harju, C. & Markkanen, P. (2007). *Opas verkostoitumiseen*. Jyväskylä: Kopijyvä Oy.
- Putnam, R. (2000). *Bowling Alone: the collapse and revival of American community*. New York: Simon & Schuster.

- Raatikainen, I. (1994). CO_n-verkkoutumisprosessimalli. Teoksessa I. Raatikainen & J. Ahopelto (toim.) *Verkostoajattelusta verkostotoimintaan*. Kuopion yliopiston julkaisuja E. Yhteiskuntatieteet 21, Kuopio.
- Sanastokeskus TSK. (2010). Sosiaalisen median sanasto. Haettu 16.1.2014 osoitteesta http://www.tsk.fi/tiedostot/pdf/Sosiaalisen_median_sanasto
- Scheidegger, N. (2012). Network structure or tie content? the impact of managerial networks on career outcomes and influence. *45th Hawaii International Conference on System Science (HICSS)*, (s. 790-799).
- Seibert, S., Kraimer, M. & Liden, R. (2001). A social capital theory of career success. *Academy of Management Journal*, 44(2), 219-237.
- Toivola, T. (2006). *Verkostoituva yrittäjyys: Strategiana kumppanuus*. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Wellman, B., Haase, A., Witte, J. & Hampton, K. (2001). Does the internet increase, decrease, or supplement social capital? social networks, participation, and community commitment. *The American Behavioral Scientist*, 45(3), 436-455.